

Bakgrunn for utredningsprogram Haugerberget solkraftverk

Åsnes kommune i Innlandet

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver	Solgrid AS
Referanse	202404191-23
Dato	19.02.2025
Ansvarlig	Ann Myhrer Østenby
Saksbehandler	Jo Arne Marvik

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Innhold

BAKGRUNN FOR UTREDNINGSPROGRAM	1
1 INNLEDNING	1
1.1 TILTAKET	1
2 NVES BEHANDLING AV MELDINGEN	2
2.1 INNKOMNE MERKNADER OG KOMMENTAR FRA TILTAKSHAVER	2
3 NVES VURDERING AV KRAV TIL UTREDNINGER	2
3.1 PROSESS, METODE OG AVBØTENDE TILTAK.....	2
3.2 BESKRIVELSE AV TILTAKET.....	3
3.2.1 <i>Nettilknytning</i>	3
3.3 VIRKNINGER FOR MILJØ OG SAMFUNN	3
3.3.1 <i>Kulturminner og kulturmiljø</i>	3
3.3.2 <i>Friluftsliv</i>	3
3.3.3 <i>Naturtyper, vegetasjon, dyreliv og fremmede arter</i>	4
3.3.4 <i>Klima</i>	4
3.3.5 <i>Vassdrag</i>	4
3.3.6 <i>Vann- og grunnforurensing</i>	4
3.3.7 <i>Samfunnssikkerhet</i>	5
3.3.8 <i>Mineralressurser</i>	5
3.3.9 <i>Støy</i>	5
3.3.10 <i>Annen infrastruktur</i>	5
VEDLEGG A –OVERSIKT OVER HØRINGSUTTALELSER	7
INNSPILL OG KOMMENTARER	7

1 Innledning

I dette notatet presenterer NVE bakgrunnen for et utredningsprogram som i dag er fastsatt for Haugerberget solkraftverk. Bakgrunnsnotatet inneholder NVEs vurderinger og innkomne merknader og tar utgangspunkt i meldingen fra Solgrid AS (Solgrid) lagt frem 11.09.2024. Dette bakgrunnsnotatet skal leses i sammenheng med det fastsatte utredningsprogrammet.

Per i dag er det ikke krav til melding for solkraftverk i forskrift om konsekvensutredninger. Uten et formelt krav til melding har ikke NVE juridisk grunnlag for å fastsette utredningsprogram for solkraftverk. Solgrid er klar over dette og har frivillig fremlagt en melding med utkast til utredningsprogram for å legge et best mulig grunnlag for konsekvensutredninger i saken.

1.1 Tiltaket

NVE mottok 11.09.2024 melding om Haugerberget solkraftverk. En melding er et tidlig varsel om et mulig energiprojekt, i dette tilfellet et solkraftverk. Formålet med meldingen er både en tidlig varslings og å legge grunnlaget for hvilke virkninger som skal utredes før Solgrid søker konsesjon for tiltaket etter energiloven. Meldingen inneholder en beskrivelse av prosjektet og et forslag til hva som skal utredes.

Det fremgår av meldingen at Haugerberget solkraftverk er planlagt med en installert effekt på om lag 50 MWp og en forventet årsproduksjon på om lag 53 GWh. For mer utfyllende informasjon om tiltaket, se meldingen som ligger tilgjengelig på sakens nettside: www.nve.no/19282/A8.

2 NVEs behandling av meldingen

NVE sendte meldingen på høring i brev av 07.11.2024, med frist for merknader satt til 10.01.2025.

Høringen av meldingen ble kunngjort i Glåmdalen, Østlendingen, iSolør og i Norsk lysingsblad. NVE besluttet at det ikke var nødvendig å gjennomføre møte med kommunale og regionale myndigheter og offentlig møte i saken tilknyttet melding. Behov for dette vil bli vurdert på nytt dersom det fremlegges en søknad med konsekvensutredning for tiltaket.

2.1 Innkomne merknader og kommentar fra tiltakshaver

NVE mottok totalt 11 høringsuttalelser til meldingen. En oversikt over mottatte høringsinnspill kan finnes i vedlegg A til dette dokumentet. Solgrid har kommentert høringsuttalelsene i brev av 28.01.2025.

I NVEs vurderinger under har vi gjengitt de delene av høringsuttalelsene som er relevante i vår vurdering av krav til utredningsprogrammet. Innspill om utredningspunkter som allerede er omfattet av tiltakshavers forslag til utredningsprogram vil ikke gjengis. Vi gjengir kun de delene av innspillene som omhandler konkrete forslag til utredningskrav. Generell bakgrunnsinformasjon og synspunkter på om prosjektet bør gjennomføres omtales ikke her. Det samme gjelder forslag til utforming av tiltaket og generell prosjektutvikling.

Selv om innspill nevnt over ikke omtales i forbindelse med fastsetting av utredningsprogrammet, oppfordres tiltakshaver til å ta alle mottatte merknader i betraktning i forbindelse med videre prosjektutvikling og utforming av en eventuell konsesjonssøknad. Dersom det søkes om konsesjon, vil saken bli sendt ut på en ny høring. I en eventuell høring av konsesjonssøknad ønsker vi innspill til om kunnskapsgrunnlaget er godt nok, hvorvidt tiltaket bør realiseres og eventuelle avbøtende tiltak.

3 NVEs vurdering av krav til utredninger

Utredningsprogrammet er en arbeidsbeskrivelse på det som skal utredes før det kan søkes om konsesjon etter energiloven. Utredningsprogrammet dekker utredningskravene som normalt kreves i samsvar med forskrift om konsekvensutredninger og energiloven.

Vi informerer om at utredningsprogrammet i denne saken har utgangspunkt i NVEs digitale veileder for solkraftverk. NVE viser til veilederen for utfyllende informasjon om utredningstematikk.

3.1 Prosess, metode og avbøtende tiltak

Statsforvalteren i Innlandet skriver at de forutsetter at konsekvensutredningen blir gjennomført i tråd med forskrift om konsekvensutredninger og tilhørende veiledere til denne. De stiller spørsmål om hvorfor tiltakshaver ikke ønsker å bruke veileder M-1941 for virkninger for klima.

Motvind Innlandet skriver at utredninger må gjøres grundig av uavhengig konsulentteneste som ikke er innleid av tiltakshaver.

Bente Rudberg m.fl. anmoder NVE om å utsette videre behandling av solkraftverket inntil det foreligger en helhetlig plan for etablering av solkraftverk i Kongsvingerregionen og Innlandet ellers.

Solgrid kommenterer at utredningene vil gjennomføres i tråd med forskrift om konsekvensutredning og tilhørende veileder. De skriver at de vil benytte veileder M-1941 i utredningene.

NVE konstaterer at utredninger iht. forskrift om konsekvensutredninger skal følge anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse.

3.2 Beskrivelse av tiltaket

3.2.1 Nettilknytning

Statnett SF skriver at de har mottatt bestilling fra Elvia på tilknytning av 30 MW produksjon fra Haugerberget solkraftverk under Statnetts Minne transformatorstasjon. De skriver at tilknytning av ny produksjon utover det som allerede er reservert ikke er driftsmessig forsvarlig i transmisjonsnettet i dagens nett. Haugerberget solkraftverk er dermed plassert i kapasitetskø.

NVE har i utredningsprogrammet fastsatt en rekke krav til beskrivelse av nettilknytning og nettkapasitet.

3.3 Virkninger for miljø og samfunn

3.3.1 Kulturminner og kulturmiljø

Innlandet fylkeskommune skriver at det er registrert ett kulturminne innenfor planområdet for solkraftverket. Det er imidlertid ikke utført systematisk kulturminneregistrering i området tidligere. Fylkeskommunen vurderer ut fra topografi og LIDAR at det kan være potensiale for automatisk freda kulturminner i området. De skriver at det derfor vil være nødvendig å foreta arkeologisk registrering av planområdet for å oppfylle undersøkelsesplikten etter kml. § 9.

De legger til at det i nærheten av planområdet finnes spredt bebyggelse med eldre gårder og kulturminneverdige bygninger. De mener at påvirkning på nærområder med tanke på støy og lysrefleksjon må vurderes i sammenheng med landskapspåvirkning.

Solgrid kommenterer at de vil kontakte Innlandet fylkeskommunes kulturavdeling i forbindelse med arkeologisk registrering.

NVE har satt en rekke krav til utredninger av virkninger for kulturminner og kulturmiljø. Solgrid skal avklare med kulturminnemyndighetene om det må gjennomføres arkeologiske undersøkelser etter kulturminneloven § 9 som en del av konsekvensutredningen.

3.3.2 Friluftsliv

Motvind Innlandet skriver at fravær av kjente turstier i området ikke er ensbetydende med at området ikke brukes til friluftsliv og rekreasjon.

Naturvernforbundet i Glåmdal anbefaler at personer som bruker området kontaktes i forbindelse med utredningene for å sikre involvering av lokalkunnskap.

NVE har i utredningsprogrammet satt som krav at Solgrid skal kontakte lokale og regionale myndigheter samt organisasjoner og personer med relevant lokalkunnskap i forbindelse med utredningene.

3.3.3 *Naturtyper, vegetasjon, dyreliv og fremmede arter*

Mattilsynet skriver at vilttrekk identifiseres og tas hensyn til i planleggingen av anlegget med etablering av vegetasjonsdekkede viltkorridorer i nord-sør retning gjennom området. De ønsker at risiko for planteskadegjørere inkluderes i utredningsprogrammet.

Solgrid skriver i kommentar at de foreslår at risiko for planteskadegjørere inkluderes i utredningsprogrammet. De foreslår videre å ikke bruke metodikken fra Riksantikvaren i utredningen av dette temaet.

NVE har i utredningsprogrammet satt en rekke krav til utredninger av virkninger for dyreliv og fremmede arter og planteskadegjørere. NVE viser til at veileder M-1941 skal benyttes i utredningene og at dette er en veileder for konsekvensutredninger som er utarbeidet av både Miljødirektoratet og Riksantikvaren.

3.3.4 *Klima*

Motvind Innlandet skriver at tap av skog og myr som karbonlager må inn i klimaregnskapet når man skal estimere klimanytten til solkraftverk.

NVE har i utredningsprogrammet satt som krav at Solgrid skal beregne forventede klimagassutslipp fra arealbruk inkl. bearbeiding av karbonholdige masser.

3.3.5 *Vassdrag*

Statsforvalteren i Innlandet skriver at fagtema vassdrag suppleres med henvisning til vannforskriften § 12. De legger til at ny aktivitet eller nye inngrep som kan medføre forringelse i en vannforekomst eller føre til at miljømålene ikke nås må vurderes opp mot vannforskriften § 12.

Solgrid kommenterer at fagtema vassdrag bør inkludere en henvisning til vannforskriften § 12.

NVE forutsetter at Solgrid vurderer tiltak etter vannforskriften § 12 dersom tiltaket krever at det skal gjøres inngrep som gjør at miljømålene i vannforskriftene ikke nås eller at tilstanden forringes.

3.3.6 *Vann- og grunnforurensing*

Mattilsynet skriver at de forventer at kartlegging av vannverk, enkeltbrønner og avsatte reservevannkilder med tilhørende nedbørsfelt som omtalt også omfatter kartlegging av vannkvalitet og leveransekapasitet for disse. De skriver at det bør gjennomføres kartlegging av vannkvalitet med flere prøver, både kjemiske og mikrobiologiske parametere, før, under og etter etableringen av anlegget.

Naturvernforbundet i Glåmdal skriver at det bør undersøkes om solkraftverket kan medføre større avrenning av kvikksølv til innsjøer.

Solgrid kommenterer at de foreslår å bruke NVEs veiledning for å utrede virkninger for drikkevann. Dersom utredningene avdekker virkninger for dette, kan behovet for prøvetaking vurderes i samråd med myndigheter.

NVE har i utredningsprogrammet satt en rekke krav til utredning av virkninger for vann- og grunnforurensing. Solgrid skal blant annet kartfeste arealer som kan påvirkes ved avrenning fra anleggsarbeidet, kartlegge og vise på kart alle vannverk som kan påvirkes og vurdere hvordan tiltaket ev. kan påvirke drikkevannskilder med tilhørende nedbørsfelt. NVE vil vurdere krav til vannprøver dersom tiltaket viser seg å ha risiko for negativ påvirkning av drikkevannskilder.

3.3.7 Samfunnssikkerhet

Motvind Innlandet skriver at brannrisikoen for anlegg må utredes. Det må også utredes hva slags konsekvenser dette vil få for nærmiljø og naboer, herunder om bakken og grunnvann kan bli forurensset, om brannpersonell krever særskilt kompetanse i et slikt scenario, hvor høy risikoen er for brann samt om anlegget kan antennes ved lyng- eller skogbrann.

NVE har i utredningsprogrammet satt en rekke krav til utredning av samfunnssikkerhet. Solgrid skal blant annet vurdere om anlegget kan utgjøre en sikkerhetsrisiko og kartlegge komponenter med høyest brannrisiko samt beskrive hvilke konsekvensreduserende tiltak som planlegges.

3.3.8 Mineralressurser

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) skriver at planområdet berører pukkforekomsten Haugerberget med pågående uttak. DMF forutsetter at påvirkningen på mineralressurser og ev. påvirkning av uttaket går frem av utredningen. Det må vurderes hvordan tilgangen på ressurser er i perioden kraftverket er i drift.

DMF skriver at EMX Norwegian Services AS har fått tildelt undersøkelsesrettigheter i vestre del av planområdet. DMF skriver at de bør informeres om saken og få komme med innspill.

Solgrid kommenterer at de er klar over at det finnes pågående mineraluttak ved Haugerberget. De legger til at det utgjør en liten andel av planområdet og skriver at det er riktig at dette ikke er planlagt å bygges ned. De skriver at det kan være hensiktsmessig å ta området ut av planområdet dersom pukkverket ev. overlapper med driftsperioden til solkraftverket.

I utredningsprogrammet har NVE satt som krav at Solgrid skal beskrive alle registrerte mineralforekomster, herunder uttak i drift og områder med utvinningsrettigheter. Solgrid skal også vurdere ev. virkninger for framtidig utvinning av mineralforekomster.

3.3.9 Støy

Motvind Innlandet viser til Solgrids forslag til utredningsprogram, og skriver at støyvirkninger i driftsperioden også må utredes. De ønsker å vite hva slags rettigheter og hvilke tiltak som kan iverksettes for naboer til et solkraftverk dersom de opplever støyen som plagsom.

NVE har i utredningsprogrammet satt en rekke krav til utredning av støyvirkninger, blant annet at Solgrid skal vurdere om støy fra anlegget kan påvirke støyfølsom bebyggelse både i anleggs- og driftsfasen.

3.3.10 Annen infrastruktur

Statens Vegvesen skriver at de antar det vil være aktuelt å utbedre private veger for å tillate større kjøretøy. De legger til at trafiksikkerhet må sikres i anleggsfasen.

Hovålsvesen Veglag SA skriver at aktuelle eiendommer har tinglyst vegrett iht. til skjønn fastsatt av jordskifteretten med andeler beregnet ut fra normal skogsdrift og at vegretten er begrenset til dette. De skriver at utbyggingen av industriområdet vil medføre betydelig økning i trafikk og vedlikeholdskostnader for vegen. De forutsetter dermed at følgene av dette blir en del av utredningsprogrammet og at prosjektet ev. sikres vegrett i samsvar med den utvidede bruken av vegen. Vegstyret forutsetter å være part i dette.

Solgrid skriver i kommentar at de er enig i at påvirkning på vegen bør beskrives i konsekvensutredningen. De vil kontakte veglaget for å avklare rettigheter og opprette dialog angående ev. betingelser for bruken av adkomstveg.

NVE har i utredningsprogrammet satt som krav at Solgrid skal vurdere om tiltaket kan medføre virkninger for vegtrafikk. NVE forutsetter at Solgrid skaffer nødvendige rettigheter for å gjennomføre tiltaket.

Vedlegg A –Oversikt over høringsuttalelser

Under følger en oversikt over mottatte høringsinnspill og kommentarer til meldingen. Uttalelser og kommentarer i sin helhet kan finnes via offentlig postjournal forsaken på einnsyn¹.

Innspill og kommentarer

Høringspart	Dato	Dokumentnr.
Mattilsynet	10.12.2024	8
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	17.12.2024	10
Statens Vegvesen	03.01.2025	11
Innlandet fylkeskommune	02.01.2025	12
Hovelsåsen Veglag SA	08.01.2025	13
Statsforvalteren i Innlandet	08.01.2025	14
Motvind Innlandet	09.01.2025	15
Naturvernforbundet i Glåmdal	10.01.2025	16
Bente Rudberg	23.01.2025	17
Statnett SF	10.01.2025	19
Forsvarsbygg	14.01.2025	20

¹ [einnsyn - Solgrid AS - Konsesjon - Haugerberget solkraftverk - Åsnes kommune, Innlandet – 2024/4191 – Norges vassdrags- og energidirektorat](#)